

RAPPORT

Natuurtoets OS De Flier te Nijkerk

In het kader van de Omgevingswet en de provinciale omgevingsverordening

Klant:	Gemeente Nijkerk
Referentie:	BJ7158-HK-RP-0001
Status:	Definitief/2
Datum:	23 juni 2026

Haskoning
Enhancing Society Together

HASKONING NEDERLAND B.V.

Koggelaan 21
8017 JN Zwolle
Netherlands
Water & Maritime
Trade register number: 56515154

Telefoon: +31 88 348 65 00
E-mail: info@haskoning.com
Website: haskoning.com

Titel document:	Natuurtoets OS De Flier te Nijkerk
Ondertitel:	In het kader van de Omgevingswet en de provinciale omgevingsverordening
Referentie:	BJ7158-HK-RP-0001
Uw kenmerk	
Status:	Definitief/2
Datum:	23 juni 2026
Projectnaam:	Expertpool MIEK
Projectnummer:	BJ7158
Auteur(s):	
Opgesteld door:	JK
Gecontroleerd door:	TW
Datum:	23-6-2026
Goedgekeurd door:	RS
Datum:	23-6-2026
Classificatie:	Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd. Haskoning Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van Haskoning Nederland B.V. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat. Dit document kan zijn opgesteld met behulp van kunstmatige intelligentie (AI); alle door AI gegenereerde inhoud is beoordeeld en gevalideerd door onze experts.

Haskoning
Enhancing Society Together

Inhoud

1 Inleiding 6
1.1 Aanleiding 6
1.2 Doel & scope natuurtoets 6
1.3 Werkwijze 7

2 Natuurwet- en regelgeving 9
2.1 Natura 2000 9
2.2 Flora en fauna 10
2.3 Gelders Natuurnetwerk 13
2.4 Overige planologisch beschermde gebieden 13
2.5 Gemeentelijk groen 14

3 Beschrijving plangebied en voorgenomen ingreep 16
3.1 Beschrijving plangebied en de directe omgeving 16
3.2 Voorgenomen ingreep 18

4 Toetsing Natura 2000-gebieden (Voortoets) 19
4.1 Beschrijving omliggende Natura 2000-gebieden 19
4.2 Bepaling en beoordeling relevante storingsfactoren 19
4.3 Conclusie Natura 2000-toetsing 21

5 Toetsing flora en fauna 22
5.1 Beschrijving aanwezige biotopen 22
5.2 Effectbeoordeling flora en fauna 24
5.2.1 Vaatplanten 24
5.2.2 Grondgebonden zoogdieren 24
5.2.3 Vleermuizen 26
5.2.4 Vogels 28
5.2.5 Vissen 30
5.2.6 Amfibieën 30
5.2.7 Reptielen 31
5.2.8 Ongewervelden 31
5.2.9 Rode lijst soorten 31
5.2.10 Invasieve exoten 32
5.3 Conclusie toetsing flora en fauna 32

6 Toetsing GNN en overige planologisch beschermde gebieden 34
6.1 Aanwezige GNN-gebieden en overige planologische beschermde gebieden 34
6.2 Gemeentelijk groen 35

6.3 Conclusie NNN en overige planologisch beschermde gebieden 36

7 Conclusie en aanbevelingen 37

7.1 Natura 2000 37

7.2 Flora en fauna 37

7.3 GNN en overige planologisch beschermde gebieden 38

7.4 Advies bovenwettelijke maatregelen 38

Literatuur 40

Bijlage 1: Belang Bovenwettelijke maatregelen 41

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Liander is voornemens om in overleg met de gemeente Nijkerk een 150 kV onderstation aan te leggen op het bedrijventerrein De Flier te Nijkerk.

Ruimtelijke plannen en/of ingrepen als deze dienen getoetst te worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving. In Nederland worden de natuurwaarden via de 'Omgevingswet' (hierna Ow) beschermd. Onder de Ow is de bescherming geregeld van Natura 2000-gebieden, soorten die genoemd zijn in de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn alsook overige soorten opgenomen in de bijlagen van de Ow en van houtopstanden. Naast de wettelijke bescherming worden natuurgebieden planologisch beschermd via het Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN). Naast natuurgebieden kunnen ook specifieke leefgebieden planologisch beschermd worden zoals weidevogelgebieden. Haskoning is gevraagd om de geplande ruimtelijke ontwikkeling te toetsen aan voorgenoemde natuurwet- en regelgeving.

1.2 Doel & scope natuurtoets

Dit rapport geeft inzicht in de effecten van het voornemen op de (potentieel) aanwezige beschermde natuurwaarde, of er mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig en/of een omgevingsvergunning nodig is en/of vervolgonderzoeken nodig zijn. Specifiek gaat het in voorliggend rapport om de beoordeling van de volgende onderdelen:

- Natura 2000 voortoets
- Flora en Fauna (soortenbescherming) quickscan
- Planologisch beschermde natuurgebieden, NNN, gemeentelijke ecologische structuren etc.

In de voortoets van Natura 2000 wordt bepaald of op basis van beschikbare gegevens significant negatieve gevolgen op voorhand zijn uit te sluiten. Wanneer dit niet het geval is, is aanvullend nader onderzoek nodig in de vorm van een passende beoordeling.

De quickscan flora en fauna wordt uitgevoerd op basis van bureaustudie aangevuld met een veldbezoek. Hieruit volgt wat het effect is van het voornemen op (potentieel) aanwezige beschermde soorten en/of er voldoende natuurgegevens zijn en zo niet voor welke soorten aanvullend gericht onderzoek noodzakelijk is. Gegevens van flora en fauna zijn doorgaans 3 jaar geldig en dienen daarna geactualiseerd te worden.

Binnen het plan/projectgebied worden geen houtopstanden, waaronder bos, bomen of overige beplanting gekapt. Een toetsing aan het onderdeel Houtopstanden van de Ow maakt daarom geen deel uit van deze natuurtoets.

Uit de natuurtoets volgt of planologische beschermde gebieden door het voornemen worden aangetast en/of maatregelen nodig zijn om de aantasting te voorkomen of te compenseren.

Aanvullende onderzoeken vallen buiten de scope van deze natuurtoets.

Bovenwettelijke maatregelen
Vanuit de algemene opgave voor biodiversiteit wordt aanvullend op de verplichte maatregelen een beknopt advies gegeven over zogenaamde bovenwettelijke maatregelen die aansluiten op mogelijkheden vanuit project of plan. Dit betreft bijvoorbeeld versterking van leefgebied van inheemse soorten door blauwgroene elementen en natuurinclusief bouwen. De voorgestelde maatregelen hebben een positief effect op de lokale biodiversiteit.

1.3 Werkwijze

Om een beoordeling te kunnen maken in de natuurtoets ten aanzien van Natura 2000-gebieden, beschermde flora en fauna, houtopstanden en planologisch beschermde gebieden zijn de volgende onderdelen doorlopen:

- Beschrijving van de toetsingskaders (opgenomen in hoofdstuk 2).
- Beschrijving van het voornemen en bijbehorende werkzaamheden en mogelijke (milieu)effecten (opgenomen in hoofdstuk 3)
- Inventarisatie van aanwezige beschermde natuurwaarden
- Beschrijving van de effecten
- Beschrijving van vervolgstappen, waaronder eventueel nader onderzoek, mitigerende maatregelen en compensatie
- Conclusie & aanbevelingen

De laatste vier onderdelen zijn per beschermingskader doorlopen en zijn hieronder nader toegelicht.

Natura 2000 voortoets
Voor de Natura 2000-gebieden is de ligging ten opzichte van het plangebied in beeld gebracht. Wanneer het plangebied in of nabij een Natura 2000-gebied is gelegen is op basis van beschikbare gegevens (Beheerplan, Natuurdoelanalyse, provinciaal atlas/Geodataportaal, NDFF) gekeken of het Habitat- en of Vogelrichtlijngebied betreft en/of in het plangebied kwalificerende habitattypen en/of soorten kunnen voorkomen. Vervolgens zijn op basis van de geplande ingreep, de indicatieve reikwijdte van de (milieu)effecten en de gevoeligheid van beschermde waarden van de omliggende Natura 2000-gebieden de effecten op de Natura 2000-doelen op hoofdlijn bepaald. Dit is beoordeeld aan de hand van de negentien storingsfactoren van de Effectenindicator (minLNV/WER, 2024[1]) en expert judgement. Uit de beoordeling volgt per Natura 2000-gebied of significant negatieve gevolgen wel of niet op voorhand zijn uit te sluiten en of er vervolgstappen nodig zijn. De Natura 2000 voortoets wordt behandeld in hoofdstuk 4.

Flora en Fauna
Inventarisatie van (potentieel) aanwezige beschermde en bijzondere flora en fauna
Om inzicht te krijgen in het voorkomen en gebruik van beschermde planten en dieren en soorten van de Rode Lijst in het plangebied is een bureaustudie en biotoopanalyse uitgevoerd. Hiervoor zijn waarnemingen opgevraagd uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 27 juni 2025) voor het projectgebied en omgeving. De NDFF omvat gevalideerde waarnemingen op basis van onder meer gerichte veldonderzoeken, meetnetten alsook gegevens van waarneming.nl. Het studiegebied is afhankelijk van de omvang en type van het projectgebied. In deze natuurtoets zijn enkele kilometers rondom het onderzoeksgebied bestudeerd (NDFF, 27 juni 2025). Afhankelijk van de soortgroep zijn gegevens gebruikt van de afgelopen vijf tot tien jaar. Waarnemingen in NDFF zijn afhankelijk van meldingen en inventarisaties en daarmee niet altijd dekkend in tijd en ruimte. Daarbij worden soorten die eenvoudig zijn waar te nemen eerder geregistreerd. Aanvullend is daarom ook gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen van soorten om inzicht te krijgen in de regionale verspreiding van soorten (Verspreidingsatlas, 2025).

Vervolgens is op 27 juni 2025 een verkennend veldbezoek uitgevoerd (weersomstandigheden: 21 ^{0}C, half bewolkt, droog en 3 Bft) door een deskundig ecoloog werkzaam bij Haskoning. Tijdens het veldbezoek was er geen sprake van specifieke omstandigheden, zoals zware regenval (voorafgaand aan het veldbezoek) of extreme droogte.

Gedurende het veldbezoek is het volledige plangebied en de directe omgeving geïnspecteerd, waarbij is gelet op voorkomende biotopen en duiding van aanwezigheid van beschermde soorten middels directe

[1] *De effectenindicator is offline gehaald vanwege het wegvallen van ondersteuning door Wageningen Environmental Research.*

zichtwaarneming en indirect via nesten, holtes, droppings, braakballen en overige sporen. Bomen direct ten zuiden van het waren niet compleet te overzien vanwege het blad aan de bomen ten tijde van het veldbezoek. Aanwezigheid van nesten of holtes in deze bomen kan op basis van het veldbezoek niet worden uitgesloten. In hoofdstuk 5 wordt hier verder op ingegaan.

Tijdens het veldbezoek is een analyse van aanwezige biotopen gedaan. Het veldbezoek betreft geen gerichte inventarisatie van soorten. Eventuele waarnemingen van soorten, nesten en/of sporen worden wel meegenomen. De beschikbare gegevens in combinatie van de biotoopanalyse geven inzicht in (potentieel) voorkomen van beschermde flora en fauna in het plangebied.

Effectbeoordeling voornemen op (potentieel) aanwezig soorten
Op basis van de voorgenomen werkzaamheden is beoordeeld of leefgebied, verblijfplaatsen van (potentieel) voorkomende beschermde soorten worden aangetast en/of er sprake is van verstoring en/of doding. Effecten op beschermde soorten zijn onder te verdelen in tijdelijke effecten (zoals verstoring en/of doding) die optreden tijdens de aanlegfase van een project en permanente effecten die optreden tijdens de gebruiksfase (verlies leefgebied). Permanente effecten kunnen overigens ook optreden in de aanlegfase, bijvoorbeeld verdroging door bemaling, bodemverdichting. Met maatregelen in ruimte en tijd kunnen negatieve effecten die leiden tot overtreding van verbodsbepalingen (doding, verstoring, verlies verblijfplaatsen) veelal voorkomen (gemitigeerd) worden of vervangen worden door compensatie. De quickscan geeft aan of mitigatie en/of compensatie benodigd is. Indien de onderzoeksresultaten onvoldoende zekerheid geven over het voorkomen van beschermde soorten wordt aangegeven dat nader soortgericht onderzoek noodzakelijk is.

De flora en fauna quickscan wordt behandeld in hoofdstuk 5.

Planologisch beschermde gebieden, zoals NNN
Voor de natuurgebieden vallend onder het Natuurnetwerk en overige planologische beschermde leefgebieden is evenals bij Natura 2000-gebieden de ligging van het plangebied ten opzichte van deze gebieden weergegeven. Vervolgen is getoetst of het voornemen de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant aantast en/of mitigerende en/of compenserende maatregelen mogelijk zijn. De planologisch beschermde gebieden worden behandeld in hoofdstuk 6.

Conclusie en aanbevelingen
In de conclusie wordt bepaald of het waarschijnlijk is dat het project in het licht van de wet- en regelgeving ten aanzien van beschermde natuurwaarden doorgang kan vinden. Er worden indien nodig vervolgstappen beschreven om het project doorgang te laten vinden. Daarnaast wordt als onderdeel van de aanbevelingen een advies gegeven over bovenwettelijke maatregelen. Voor de bovenwettelijke maatregelen worden specifiek voor het project maatregelen aangedragen die de lokale biodiversiteit kunnen versterken. Deze maatregelen worden alleen benoemd wanneer kansen aanwezig zijn in het plan of project voor biodiversiteit. De conclusie en aanbevelingen staat beschreven in hoofdstuk 7.

2 Natuurwet- en regelgeving

Natuurwaarden en biodiversiteit zijn per 1 januari 2024 beschermd via de Omgevingswet. In deze wet zijn alle wetten voor de leefomgeving opgenomen, zoals voorheen de Wet natuurbescherming (Wnb), en de Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO), waarin de planologische bescherming van natuur is geregeld. In de volgende paragrafen worden de wettelijke en planologische natuurbeschermingskaders kort beschreven. De Wnb (vigerend 2017-2023) en bijbehorende wetsartikelen zijn als algemene rijksregels opgenomen in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) van de omgevingswet (vigerend per 1 januari 2024).

Naast de passieve soortenbescherming die via verbodsbepalingen gericht is op nalaten, is de wet ook gericht op een actieve soortenbescherming. De opdracht aan de overheden is om actief beleid te voeren om een gunstige staat van instandhouding van de soorten te bereiken. Deze verplichting om aan actieve soortenbescherming te doen, vloeit voort uit de Vogel- en Habitatrichtlijn.

In het Bal is de algemene zorgplicht uit de Omgevingswet opgenomen die inhoudt dat eenieder voldoende zorg draagt voor de fysieke leefomgeving. Deze is uitgewerkt in een specifieke zorgplicht voor Natura 2000 en inheemse soorten zie onderstaand kader.

Specifieke zorgplicht Natura 2000-activiteit & Flora en fauna activiteit
Art. 11.6 Natura 2000 en art. 11.27 Flora en Fauna
Degene die een *Natura 2000 of flora en fauna activiteit* verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang is verplicht:

a) alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
b) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
c) als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Het bevoegd gezag, voor het al dan niet verlenen van vergunningen en/of vrijstellingen, is in principe de provincie. Bij projecten met een groot openbaar belang zoals rijks- en spoorwegen, grote wateren en defensieterreinen of die de provinciegrens overschrijden is het ministerie van LVVN het bevoegd gezag. Voor dit project betreft het bevoegd gezag provincie Gelderland.

2.1 Natura 2000

Natura 2000 is een samenhangend Europees netwerk van beschermde natuurgebieden bestaande uit aangewezen Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden die een grote bijdrage leveren voor de instandhouding van het type of soort. Dit netwerk vormt de hoeksteen van het EU-beleid voor behoud en herstel van biodiversiteit. De essentie van het beschermingsregime voor deze gebieden is dat de duurzame instandhouding van soorten en habitats binnen de Europese Unie wordt gewaarborgd. In Nederland zijn 162 Natura 2000-gebieden aangewezen die onderdeel vormen van een Europees Natura 2000-netwerk. Voor elk Natura 2000-gebied zijn in een aanwijzingsbesluit de begrenzing van habitat- en/of vogelrichtlijngebieden en de instandhoudingsdoelstellingen vastgelegd. Het aanwijzingsbesluit en het Natura 2000 beheerplan, waarin de doelen in tijd en ruimte zijn uitgewerkt, gelden als toetsingskader.
Het realiseren van een project of activiteit, dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, moet beoordeeld worden in hoeverre deze activiteit significant verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden (Bal art. 11.6). In de effectbeoordeling in het kader van Natura 2000-gebieden staat de vraag centraal of de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden in het licht van diens instandhoudingsdoelen (significant) worden aangetast.

In geval van de bepaling van mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden dient rekening te worden gehouden met de zogenoemde externe werking. Hierdoor moet ook worden bekeken of activiteiten buiten een Natura 2000-gebied (significant) negatieve effecten kunnen hebben op de voor het betreffende gebied vastgestelde instandhoudingsdoelstellingen. De reikwijdte is afhankelijk van het milieueffect (bijvoorbeeld geluid, stikstofdepositie) als gevolg van een project.

Toetsing aan Natura 2000-gebieden
Een voortoets in de oriëntatiefase kan uitsluitsel geven of het project geen (significante) negatieve effecten in cumulatie met andere vergunde activiteiten heeft (geen vergunningplicht). Indien significant negatieve effecten op voorhand niet kunnen worden uitgesloten, is een aanvullende voortoets of Passende beoordeling vereist. In een voortoets wordt aan de hand van de voormalige Effectenindicator (Ministerie van LVVN, 2024) nagegaan welke storingsfactoren relevant zijn en zo ja óf (significante) negatieve effecten op geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen (op voorhand) kunnen worden uitgesloten.

Wanneer een activiteit, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante effecten heeft (of dit niet is uit te sluiten) voor een Natura 2000-gebied betreft dit een Natura 2000-activiteit waarvoor een omgevingsvergunning nodig is (artikel 5.1, 1e lid, sub e, Omgevingswet).

2.2 Flora en fauna

De bescherming van inheemse soorten voor behoud van biodiversiteit, ongeacht voorkomen in en buiten natuurgebied, volgt uit de Vogel- en Habitatrichtlijn en is geregeld in Bal paragraaf 11.2. Voor de inheemse soorten gelden verschillende beschermingsregimes. Deze zijn:

- Vogelrichtlijnsoorten Ow Bal § 11.2.2
- Habitatrichtlijnsoorten Ow Bal § 11.2.3
- Andere soorten Ow Bal § 11.2.4

Het beschermingsregime voor Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten is strikter dan voor andere soorten. In Tabel 2-1 zijn de verschillende verbodsbepaling voor soorten van de Omgevingswet opgenomen.

Tabel 2-1.Soortenbescherming: overzicht verbodsartikelen Omgevingswet met Besluit activiteiten leefomgeving (Ow Bal). HR: Habitatrichtlijn. VR: Vogelrichtlijn. N.v.t.: Niet van toepassing.

Verbodsbepalingen Vogelrichtlijn Ow Bal art.11.37	Verbodsbepalingen Habitatrichtlijn Ow Bal art.11.46	Verbodsbepalingen Andere soorten Ow Bal art. 11.54
art. 11.37, lid 1 a, Bal Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.	**art 11.46, lid 1 a, Bal** Het is verboden in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onder a, bij de HR, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	**art. 11.54, lid 1 a Bal** Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A, bij het Bal, opzettelijk te doden of te vangen;
art. 11.37, lid 1 b, Bal Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in lid 1 a, te vernielen of te beschadigen, of opzettelijk nesten van die vogels weg te nemen.	**art 11.46, lid 1 d, Bal** Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in lid 1 a, te beschadigen of te vernielen.	**art. 11.54, lid 1 b, Bal** Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen van dieren, als bedoeld in lid 1 a.
art. 11.37, lid 1 c , Bal Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in lid 1 a, te rapen en deze onder zich te hebben.	**art. 11.46, lid 1 c, Bal** Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in lid 1 a, in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	N.v.t.
art. 11.37, lid 1 d, Bal	**art 11.46, lid 1 b, Bal**	N.v.t.

Het is verboden vogels als bedoeld in lid 1 a opzettelijk te storen. **art. 11.37, lid 3, Bal** Het verbod op het opzettelijke verstoren van vogels geldt niet als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Het is verboden dieren als bedoeld in lid 1 a, opzettelijk te verstoren.	
N.v.t.	**art. 11.46, lid 1 e, Bal** Het is verboden planten van soorten genoemd in bijlage IV, onder B bij de HR of bijlage I bij het verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	**art. 11.54, lid 1c, Bal** Het is verboden vaatplanten van de soorten genoemd in bijlage IX, onder B, bij het Bal, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Vrijstellingsmogelijkheden 'andere soorten'

Voor de 'andere soorten' van art. 11.54 Bal kunnen provincies en het ministerie van LVVN een algemene vrijstelling van de vergunningsplicht vaststellen middels een verordening. De provincie is doorgaans het bevoegd gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen. Het bevoegd gezag voor dit project is provincie Gelderland. In Tabel 2-2 zijn de vrijgestelde soorten voor de provincie Gelderland weergegeven.

Tabel 2-2. Overzicht van de soorten met een algemene vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen in provincie Gelderland

Grondgebonden zoogdiersoorten			Amfibieën
Aardmuis	Haas	Tweekleurige bosspitsmuis	Bruine kikker
Bosmuis	Huisspitsmuis	Veldmuis	Gewone pad
Dwergmuis	Konijn	Vos	Kleine watersalamander
Dwergspitsmuis	Ondergrondse woelmuis	Woelrat	Meerkikker
Egel	Ree		Bastaardkikker
Gewone bosspitsmuis	Rosse woelmuis		

Broedvogels

Het verstoren van broedende vogels en hun nesten tijdens de broedtijd is verboden, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Het verstoren van broedende vogels wat leidt tot het mislukken van een broedsel is ten alle tijden verboden. Nesten of holten die ieder jaar opnieuw gebruikt worden of ook buiten het seizoen van belang zijn voor de instandhouding van de soort, vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste nest- of rustplaatsen'. Deze nesten zijn jaarrond beschermd tenzij ze permanent verlaten zijn. In 2021 heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) de lijst jaarrond beschermde vogelnesten gepubliceerd met onderverdeling in vijf categorieën. Deze categorieën zijn in onderstaand kader toegelicht. Provincies kunnen van deze lijst en categorieën afwijken. De provincie Gelderland hanteert een eigen categorie indeling en hanteert een eigen lijst (zie Tabel Tabel 2-3).

Vogelnesten die het gehele jaar door zijn beschermd
Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11.37 lid 1b Bal het *gehele* jaar:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5. Nesten die niet jaarrond beschermd vanwege voldoende flexibiliteit, tenzij er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, die jaarronde bescherming van de nesten eisen

Bron: RVO 2021. Landelijke lijst. Provincies kunnen deze lijst aangepast hebben gebaseerd op provinciale omstandigheden

Tabel 2-3 Vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (cat. 1 tot en met 2) in de provincie Gelderland.

Vogels jaarrond beschermde nesten (categorie 1)			
Boomvalk	Havik	Ooievaar	Sperwer
Buizerd	Huismus	Ransuil	Steenuil
Gierzwaluw	Kerkuil	Roek	Wespendief
Grote gele kwikstaart	Oehoe	Slechtvalk	Zwarte wouw
Vogels jaarrond beschermde nesten, tenzij is aangetoond dat er voor de soort voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is om zich te kunnen vestigen (categorie2)			
Blauwe reiger	Groene specht	Nachtzwaluw	Velduil
Boerenzwaluw	Grote bonte specht	Oeverzwaluw	Wulp
Bonte vliegenvanger	Grutto	Patrijs	Zeearend
Boomklever	Huiszwaluw	Raaf	Zwarte kraai
Boomkruiper	IJsvogel	Ruigpootuil	Zwarte mees
Bosuil	Kleine bonte specht	Spreeuw	Zwarte roodstaart
Draaihals	Kleine vliegenvanger	Tapuit	Zwarte specht
Gekraagde roodstaart	Kortsnavelboomkruiper	Torenvalk	
Glanskop	Kwartel	Tureluur	
Grauwe vliegenvanger	Middelste bonte specht	Veldleeuwerik	

Specifieke zorgplicht (Rode Lijstsoorten)

In de Omgevingswet is een specifieke zorgplicht opgenomen, die geldt voor alle dier- en plantensoorten. Echter wordt voor een flora- en fauna-activiteit naast andere beschermde soorten (zoals beschreven in bovenstaande koppen) specifiek gekeken naar beschermde soorten van de Rode Lijst (Artikel 11.27 van het Bal). In de Omgevingswet is opgenomen dat er op basis van objectieve gegevens beoordeeld moet worden of er nadelige gevolgen kunnen optreden voor flora en fauna (hun nesten, foerageerplaatsen, voortplantingsplaatsen, rustplaatsen en eieren). Wanneer dit het geval is moeten passende preventieve maatregelen worden getroffen om nadelige gevolgen te voorkomen.

Invasieve exoten

Binnen de Omgevingswet zijn regels opgesteld om introductie en verspreiding van invasieve uitheemse soorten in de natuur te voorkomen. Deze regels gelden voor een aantal schadelijke exotische planten en dieren die behoren tot de Europese Unielijst. Op deze Unielijst staan soorten die in delen van Europa schade

toebrengen (of dat in de toekomst waarschijnlijk zullen gaan doen) aan biodiversiteit en/of ecosystemen. Ze kunnen ook nadelige gevolgen hebben voor menselijke gezondheid, veiligheid of economie. Voor soorten op deze lijst geldt een Europees verbod op bezit, handel, kweek, transport en import. EU-landen zijn verplicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen en te verwijderen. Wanneer dit niet lukt moeten zij de populatie zodanig beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

2.3 Gelders Natuurnetwerk

De natuurgebieden in de provincie Gelderland vormen tezamen het Gelders Natuurnetwerk (hierna: GNN) en het beleidskader hiervoor is vastgelegd in de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland (versie mei 2024). Het ruimtelijk beleid voor het GNN, is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de kwaliteit van een gebied en het effectief functioneren van de ecologische verbindingszones. De bescherming van deze waarden vindt plaats conform de provinciale Omgevingsverordeningen.

Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties in het GNN, wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegelaten als uit onderzoek blijkt dat die geen nadelige gevolgen kan hebben voor de oppervlakte, samenhang of kwaliteit van het GNN. Uitzondering is mogelijk als daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Hiervoor is goedkeuring (of een verklaring van geen bezwaar) van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (bevoegd gezag voor GNN) vereist. In geval van het GNN hoeft in beginsel geen rekening gehouden te worden met externe werking (effecten van handelingen buiten de als GNN begrensde gebieden op het GNN).

2.4 Overige planologisch beschermde gebieden

Voor de provincie Gelderland zijn naast GNN ook andere planologisch beschermde gebieden aanwezig. Deze gebieden zijn Groene Ontwikkelingszone (GO), ganzenrustgebied, weidevogelgebied en natte landnatuur.

Groene ontwikkelingszone
De Groene Ontwikkelingszone is het gebied dat tussen en rondom het Gelders Natuurnetwerk ligt. Hierin liggen onder andere de ecologische verbindingszones, de verbindende schakels tussen het Gelders Natuurnetwerk. Het beleid over de GO is gericht op het versterken van de ecologische samenhang door de aanleg van ecologische verbindingszones en het creëren van overgangen tussen natuur en andere functies. Het doel is tweeledig: mogelijk maken van ruimtelijke initiatieven in combinatie met versterking van de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen. De GO bestaat met name uit agrarisch gebied, dat tussen de grote natuurkernen ligt. Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op locaties binnen de Groene ontwikkelingszone, wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegelaten als uit onderzoek blijkt dat de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen, genoemd in bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone, per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt; en de samenhang niet verloren gaat.

Ganzenrustgebied
Ganzenrustgebied dient als rustgebied voor overwinterende ganzen. Een nieuwe activiteit of ontwikkeling wordt alleen toegelaten wanneer nadelige gevolgen voor de functie als rustgebied voor overwinterende ganzen zoveel mogelijk wordt beperkt en na het ontwikkelen of de activiteit minimaal 500 hectare in het betreffende ganzenrustgebied overblijft.

Weidevogelgebied
Weidevogelgebieden dienen als broedgebied voor weidevogels. Een nieuwe activiteit of ontwikkeling binnen weidevogelgebied wordt alleen toegelaten als gewaarborgd kan worden dat de activiteit of ontwikkeling

geen nadelige gevolgen kan hebben voor de functie als broedgebied voor weidevogels. Het realiseren van een nieuwe windturbine of zonnepark is niet toegestaan binnen aangewezen weidevogelgebied.

Beschermingszone natte landnatuur
De beschermingszone natte landnatuur is aangewezen om de waterhuishoudkundige omstandigheden op orde te houden. Een nieuwe activiteit of ontwikkeling binnen een beschermingszone van natte landnatuur wordt alleen toegelaten als gewaarborgd kan worden dat dit geen significant nadelige gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van de natte landnatuur.

Als een beschermingszone zich in de Groene Ontwikkelingszone (GO) bevindt dan gelden voor uitbreidingen van bestaande activiteiten de regels van het GO.

2.5 Gemeentelijk groen

Binnen het bestemmingsplan van bedrijventerrein De Flier zijn bestemmingsregels opgesteld voor ‘Groen’ aangewezen gronden. De onderstaande regels zijn direct overgenomen uit het bestemmingsplan De Flier (IMRO-idn: NL.IMRO.0267.BP0042-0003).

Artikel 4 Groen

4.1 Bestemmingsomschrijving
De voor '**Groen**' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen;
b. geluidwerende voorzieningen;

met daarbijbehorende:

c. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
d. werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden;
e. speelvoorzieningen;
f. paden en verhardingen;
g. water;
h. waterhuishoudkundige voorzieningen;
i. parkeervoorzieningen;

4.2 Bouwregels
Op de voor ' **Groen** ' aangewezen gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten dienste van de bestemming worden gebouwd.
4.2.1 Bouwwerken geen gebouwen zijnde
Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde geldt dat de bouwhoogte niet meer dan 4 m mag bedragen.

4.3 Nadere eisen

4.3.1 Nadere eis
Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de plaats en de afmetingen van de bebouwing ten behoeve van:

a. het straat- en bebouwingsbeeld;
b. de milieusituatie;
c. de verkeersveiligheid;
d. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
e. de sociale veiligheid;
f. de externe veiligheid.

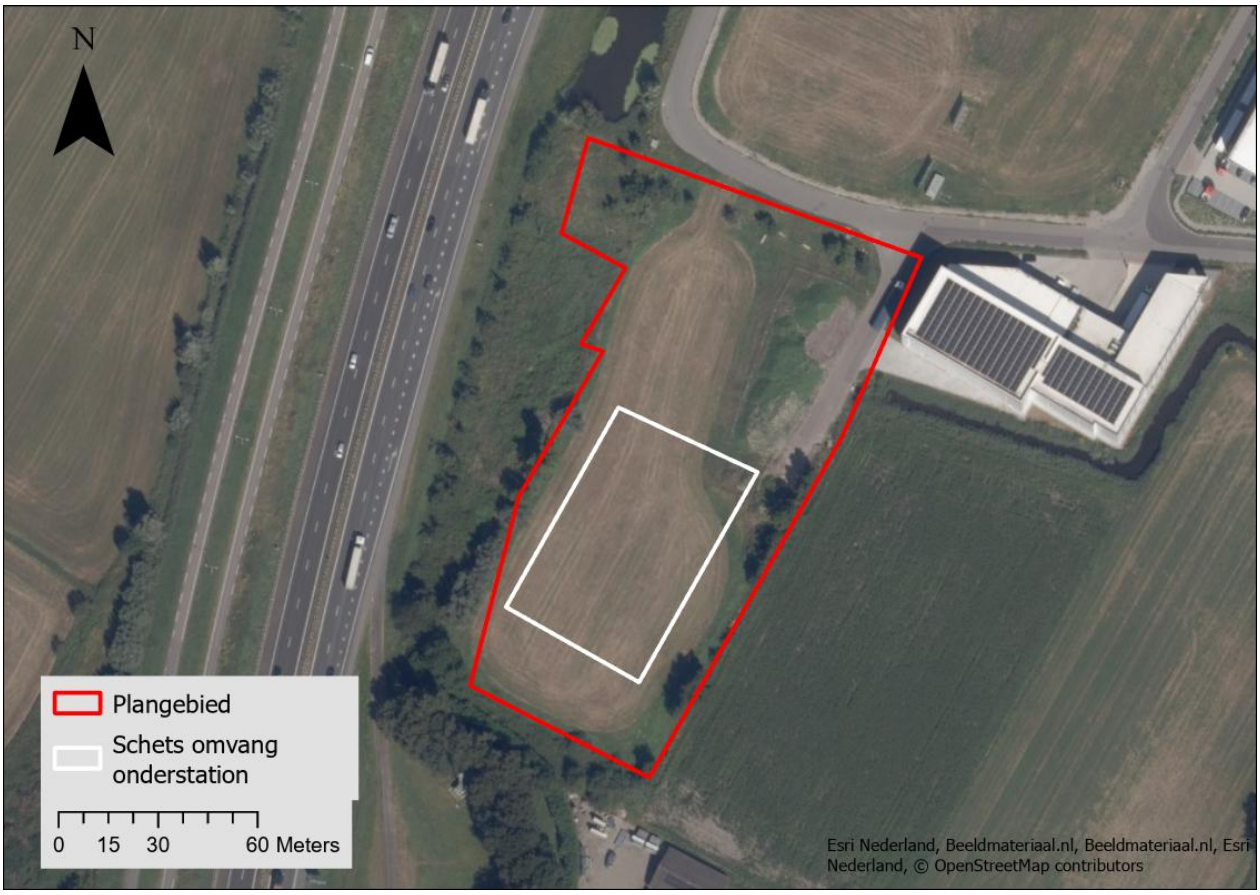
4.3.2 Procedure

Voor het stellen van een nadere eis geldt de in 13.1 vermelde voorbereidingsprocedure (zie bestemmingsplan).

3 Beschrijving plangebied en voorgenomen ingreep

3.1 Beschrijving plangebied en de directe omgeving

Het plangebied betreft een grasland en stukje braakliggend terrein op het bedrijventerrein De Flier, gemeente Nijkerk. Het terrein wordt aan de noordzijde begrenst door het bedrijventerrein De Flier en de daarbij behorende bebouwing/verharding. Aan de oostzijde wordt het terrein begrenst door een maisakker met daarachter meer agrarische percelen en bedrijven. Ten zuiden van het plangebied is een bosschage met daarachter een zendmast aanwezig. De westzijde wordt begrensd door de ruigte/de berm van de A28. De ligging van het plangebied is weergeven in Figuur 3-1. Impressiefoto's worden weergegeven in Figuur 3-2.

Figuur 3-1 De ligging van het plangebied in de omgeving.

Figuur 3-2 Impressie van het plangebied. Foto's RHDHV 2025.

3.2 Voorgenomen ingreep

Liander is voornemens om binnen het plangebied een onderstation (hierna OS) aan te leggen (zie Figuur 3-3). Het OS zal niet het gehele plangebied in beslag nemen. Figuur 3-1 laat een schets van de ligging en omvang van het OS zien. Een ontsluiting naar het beoogde OS is al (deels) binnen het plangebied aanwezig (zie Figuur 3-2, foto 3).

Aanlegfase
Ter plekke van het OS wordt er gebouwd en verlichting en verharding aangebracht. In de rest van het plangebied worden gedurende de aanlegfase bouwstellingen/-keten ingericht. Voor de aanleg van het OS is het uitgangspunt in deze rapportage dat er geen houtsopstanden worden gekapt. Maar met de toekomstige aanleg van kabels en leidingen is dit nog niet volledig uitgesloten. Mocht de kap van houtopstanden toch nodig zijn, is er een nieuwe effectenbeoordeling nodig.

Gebruiksfase
De toekomstige transformatoren maken geluid en worden richting de A28 gericht om daarmee zoveel mogelijk overlast bij omwonende te voorkomen. Tevens is er mogelijk sprake van verstoring richting de omgeving indien er toekomstige verlichting wordt geplaatst.

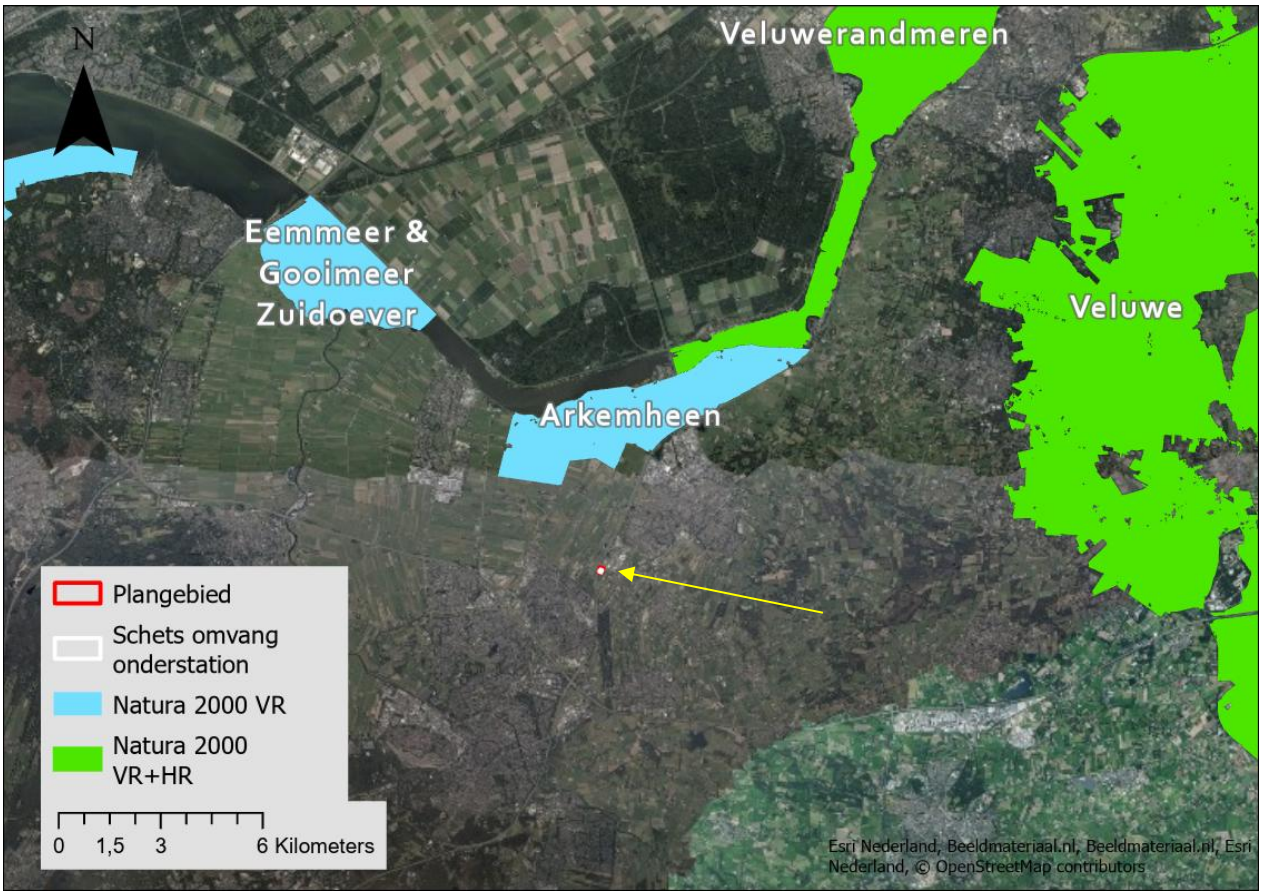
Figuur 3-3 Een weergave van een onderstation van Liander.

4 Toetsing Natura 2000-gebieden (Voortoets)

4.1 Beschrijving omliggende Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Arkemheen en ligt op 2,8 kilometer afstand van het plangebied (zie Figuur 4-1). Andere Natura 2000-gebieden binnen 25 km zone zijn Veluwerandmeren, Eenmeer & Gooimeer Zuidoever, Veluwe, Oostelijke Vechtplassen, Naardermeer, Markermeer & IJmeer, Binnenveld, Kolland & Overhangbroek en Rijntakken.

Natura 2000-gebieden zijn aangewezen als Habitatrichtlijngebied (HR) en/of Vogelrichtlijn- (VR) en hebben stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebied.

Figuur 4-1 Ligging van het plangebied (gele pijl) ten opzichte van de beschermde Natura 2000-gebieden (Ministerie van LVVN, 2025).

4.2 Bepaling en beoordeling relevante storingsfactoren

Analyse van relevante storingsfactoren (scoping)
De voorgenomen activiteit leidt niet tot aanvullend ruimtebeslag in en rond Natura 2000-gebieden en grijpt niet in op het regionale grondwater of watersystemen waar enig Natura 2000-gebied onderdeel van is. Hierdoor is geen sprake van storingsfactoren als verdroging of vernatting. Ook is geen sprake van permanente aanpassingen aan de ruimtelijke inrichting van een Natura 2000-gebied. Er doen zich daarom geen storingsfactoren als oppervlakteverlies of versnippering voor. Ook storingsfactoren als veranderingen door populatiedynamiek en bewuste soortensamenstelling doen zich niet voor. De afstand van de Natura 2000-gebieden tot het plangebied is dusdanig groot dat indirect negatieve effecten door geluid, licht,

trillingen en optische verstoring op voorhand uitgesloten kunnen worden. Dit als gevolg van het gegeven dat emissies van geluid, licht en trillingen, door tussenliggend landgebruik als snelwegen en woonkernen, in combinatie met de afstand, ter plaatse van geen enkele Natura 2000-gebied nog waarneembaar zijn.

Daarmee blijven alleen nog storingsfactoren verzuring en vermesting door atmosferische stikstofdepositie over, waarvoor geldt dat significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten kunnen worden. Deze worden in de volgende paragraaf nader beoordeeld.

In Tabel 4-1 is de scoping van de bovengenoemde storingsfactoren samenvattend weergegeven. Met rood is aangegeven of de storingsfactoren mogelijk van toepassing zijn bij de voorgenomen ingreep.

Tabel 4-1 Potentiële storingsfactoren in Natura 2000-gebieden. De storingsfactoren die mogelijk van toepassing zijn bij het voornemen zijn met rood gemarkeerd.

Storingsfactoren							
Oppervlakteverlies		Verzilting		Verandering overstromingsfrequentie		Optische verstoring	
Versnippering		Verontreiniging		Verandering dynamiek substraat		Verstoring door mechanische effecten	
Verzuring door stikstof-depositie uit de lucht		Verdroging		Verstoring door geluid		Verandering door populatiedynamiek	
Vermesting door stikstof-depositie uit de lucht		Vernatting		Verstoring door licht		Bewuste verandering soortensamenstelling	
Verzoeting		Verandering stroomsnelheid		Verstoring door trilling			

Verzuring en vermesting door stikstofdepositie
De inzet van werktuigen (met verbrandingsmotoren) tijdens werkzaamheden leidt mogelijk tot een tijdelijke toename in stikstofdepositie in de omgeving van het plangebied. De gebruiksfase leidt niet tot een toename in stikstofdepositie. In de gebruiksfase wordt geen NH3 of NOx stikstof uitgestoten, omdat er sprake is van één elektrisch busje voor beheer en onderhoud per jaar.

In de Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied zijn diverse stikstofgevoelige habitattypen aanwezig. Een toename van stikstofdepositie in deze gebieden kan leiden tot verzuring en/of vermesting. Door verzuring kunnen de daarvoor gevoelige plantensoorten verdwijnen, wat kan resulteren in een verslechtering van de kwaliteit van een habitattype en daarmee mogelijk het verdwijnen van het habitattype. Door vermesting kan een beperkt aantal plantensoorten sterk toenemen (zoals grassen en bramen) ten koste van andere (zeldzame) plantensoorten die vaak gebaad zijn bij weinig stikstof. Dit heeft eveneens een negatief effect op de kwaliteit van het habitattype. Voor diersoorten betekent verzuring en/of vermesting mogelijk verandering van het leefgebied. Significant negatieve gevolgen voor Natura 2000-gebieden en bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen, als gevolg van verzuring en/of vermesting door stikstofdepositie uit de lucht (tijdens de aanlegfase) zijn niet op voorhand uit te sluiten.

Met de AERIUS-calculator (versie april 2026) is een berekening uitgevoerd (zie bijlage 9) voor de bepaling van het effect van het project op de omliggende Natura 2000 gebieden.

De bestaande situatie c.q. uitgangssituatie is ‘0’, en daarmee is deze berekening tegelijkertijd ook de verschilberekening. In de gebruiksfase wordt geen NH3 of NOx stikstof uitgestoten.

Uit het rekenresultaat volgt dat tijdens de bouwfase voor de bouwterreinen sprake is van een totale emissievracht van 173,1 kg/j NOx en 2,2 kg/j NH3 en voor het bouwverkeer (incl. stationair draaien zwaar verkeer en koude start licht en middelzwaar verkeer) is sprake van een totale emissievracht van 32,2 k/j NOx en 1,6 kg/j NH3.

Uit het rekenresultaat volgt tevens dat er geen sprake is van een depositiewaarde hoger dan 0,00 mol/ha/jaar waardoor op voorhand significant negatieve effecten uitgesloten kunnen worden. Vervolgonderzoek t.a.v. stikstof, zoals bijvoorbeeld een ecologische voortoets of passende beoordeling, is niet aan de orde. Ook is voor het aspect stikstofdepositie geen omgevingsvergunning Natura-2000 activiteit vereist.

4.3 Conclusie Natura 2000-toetsing

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Arkemheen en ligt op 2,8 kilometer afstand van het plangebied. Binnen 25 km rond het plangebied zijn een aantal Natura 2000-gebieden aanwezig waarvan sommige stikstofgevoelig zijn. Voor de aanlegwerkzaamheden is een AERIUS-berekening uitgevoerd (versie april 2026). Uit het rekenresultaat volgt tevens dat er geen sprake is van een depositiewaarde hoger dan 0,00 mol/ha/jaar ter hoogte van zeer stikstofgevoelige habitattypen. Er zijn geen vervolgstappen nodig.

5 Toetsing flora en fauna

5.1 Beschrijving aanwezige biotopen

Het plangebied bestaat voornamelijk uit intensief beheerd grasland (A). Aan de noordoostzijde bevindt zich een verharde ontsluiting (B). Ten zuiden daarvan staan enkele bouwmaterialen opgesteld en zijn grondhopen aanwezig (C). Langs de bovengenoemde elementen vormt de vegetatie meer een ruigte die past bij een braakliggend terrein en is het grasland nauwelijks aanwezig en (D).
Aan de noordkant zijn enkele jonge aangeplante bomen (E) aanwezig en aan de noordwestkant een klein bosje waar zich ook een laagte in bevindt (F). Deze laagte stond ten tijde van het veldbezoek droog. Waterhoudende sloten/greppels binnen het plangebied zijn niet aanwezig.
De zuidoost-, zuid- en westgrens bestaat uit bomen, afgewisseld door struiken of jonge bomen (G, H, I). Met name aan de zuidkant zijn de bomen van groot formaat. Hier staat ook een hoog uitgegroeide ligusterhaag tussen de overige ruige beplanting van bramen, riet en brandnetels (J).

Figuur 5-1 impressie van elementen in het plangebied. Foto's RHDHV 2025.

5.2 Effectbeoordeling flora en fauna

5.2.1 Vaatplanten

Uit raadpleging van de NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar volgt dat de volgende beschermde vaatplanten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied: schubvaren.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen. Waargenomen soorten zijn: haagwinde, slangenkruid, akkerdistel, bijvoet, grote brandnetel, riet, vogelwikke, klein streepzaad, duizendblad, raapzaad, kruipende boterbloem, gewone rolklaver, stippel- en melganzenvoet.

Schubvaren
De schubvaren groeit met name op rotsen (vooral op kalksteen), in rotsspleten, op oude muren en op puinhellingen. De soort is dan ook waargenomen in grachtenmuren in Amersfoort op circa één kilometer afstand van het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen geschikte standplaatsen voor de schubvaren aanwezig. Het voorkomen hiervan binnen het plangebied is daarmee uitgesloten.

Naast schubvaren zijn ook overige beschermde plantensoorten niet te verwachten. De planten die zijn aangetroffen duiden op een verstoorde en voedselrijke bodem. Vrijwel alle beschermde vaatplanten zijn gebonden aan natuurgebieden, schrale gronden of extensief beheerde gronden. Dergelijk habitat is niet aanwezig in de directe omgeving van het plangebied. Op basis van verspreidingsgegevens en de habitatanalyse kan het voorkomen van beschermde vaatplanten redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Uit raadpleging van de NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar volgt dat de volgende beschermde grondgebonden zoogdieren zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied: bunzing, das, eekhoorn, steenmarter en wezel. Verder kunnen meer algemeen voorkomende beschermde zoogdieren zoals egel, haas, konijn, ree, vos en enkele muizensoorten voorkomen. Op basis van de verspreidingsgegevens (VZZ, 30 juli 2025) kunnen de volgende beschermde grondgebonden zoogdieren voorkomen: boommarter en hermelijn.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde grondgebonden zoogdieren of sporen hiervan waargenomen ter hoogte van het plangebied.

Boommarter
De boommarter komt voor in aaneengesloten loofbossen. De soort verblijft vooral in boomholten maar maakt ook gebruik van (oude) holen van andere soorten (Zoogdiervereniging, 2025). In het projectgebied ontbreekt het aan aaneengesloten bos. De aanwezigheid van boommarter is uitgesloten.

Das
De das komt met name voor in kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Het leefgebied van de das moet voldoen aan voldoende dekking, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze goed kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 meter onder het maaiveld. Burchten zijn doorgaans gelegen in bos(jes) of houtwallen. Foerageergebied omvat weiden, akkerland en bos (Zoogdiervereniging, 2025).

Volgens de NDFF is er in 2022 een dassenburcht waargenomen ten westen van het plangebied op ongeveer 400 meter afstand. Tussen deze burcht in en het plangebied loopt de A28. Vanwege deze barrière is uitgesloten dat de dassenfamilie ten westen hiervan gebruikt maakt van het plangebied als foerageergebied. Er zijn tijdens het veldbezoek dan ook geen sporen of snuitputjes waargenomen. Holen

en dassenburchten van een eventuele overige dassenfamilie zijn tevens niet waargenomen. Op basis van het bovenstaande is het met voldoende zekerheid uitgesloten dat de das gebruikt maakt van het plangebied als leefgebied.

Eekhoorn
Eekhoorns bouwen nesten (hoog) in bomen of gebruiken boomholten. Eekhoorns komen voor in bossen maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. Mits er voldoende voedsel beschikbaar is binnen een netwerk van bomen, komen ze ook in bebouwd gebied (Zoogdiervereniging, 2025).

Een grasveld vormt geen geschikt leefgebied voor de eekhoorn. Eekhoornnesten binnen het plangebied zijn daarom op voorhand uit te sluiten.

De bomen in de direct omgeving van het plangebied zijn daarnaast te geïsoleerd om deel te kunnen uitmaken van het functioneel leefgebied van een eekhoorn. Nesten hierin zijn ook niet te verwachten. Waarnemingen van de eekhoorn in de NDFF hebben dan ook met name betrekking op het Overbosch op meer dan een kilometer afstand ten zuiden van het plangebied. Daarnaast wordt de eekhoorn ook waargenomen in de groene delen van Nijkerk. Eekhoornnesten in de directe omgeving van het plangebied kunnen daarom ook op voorhand worden uitgesloten.

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) en steenmarter
De bunzing, hermelijn en wezel komen voornamelijk voor in kleinschalige landschappen. De bunzing en steenmarter komen daarnaast ook voor in en nabij bebouwing. De hermelijn komt in tegenstelling tot bunzing en wezel ook voor in vochtige gebieden. De soorten verblijven in holen, dicht struweel, takkenhopen en in het geval van bunzing en steenmarter ook in schuurtjes, kelders en op zolders (Zoogdiervereniging, 2025).

In het projectgebied zelf ontbreekt het aan voldoende dekking zoals dichte struiken, hagen en takkenrillen. Daarnaast ontbreekt het aan geschikte verblijflocaties zoals takkenhopen en schuurtjes. De aanwezigheid van kleine marterachtigen en steenmarter binnen het plangebied daarom op voorhand uitgesloten.

In de direct omgeving van het plangebied (met name aan de zuidkant) is er dicht struweel aanwezig waarin het voorkomen van een verplaatsplaats van een kleine materachtige of steenmarter niet op voorhand kan worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling en voorzorgsmaatregelen kleine marterachtigen en steenmarter
Tijdens de voorgenomen werkzaamheden worden geen bosschages of struwelen verwijderd. Eventuele aanwezige verblijfplaatsen van egel, klein marterachten en steenmarter blijven in de toekomstige situatie dan ook behouden. Ook zal er in de toekomstige situatie nog voldoende foerageergebied overblijven voor deze soorten. Permanente negatieve effecten zijn niet aan de orde.

Door de inzet van zwaar materieel en gebruik van verlichting in de omgeving van de struwelen en bosschages en daarmee gepaard gaande effecten (geluids- en lichtproductie) kunnen egel, kleine marterachtigen en steenmarter worden verstoord. Het betreft echter mobiele soorten die tijdelijk kunnen vluchten naar nabijgelegen leefgebied. Dit leidt niet direct tot het overtreden van een van de verbodsbepalingen voor deze soorten. Echter, indien de verstoring van langere duur is, kan dit leiden tot het (tijdelijk) verlaten van vaste voortplantings- of rustplaatsen. Dit is afhankelijk van de periode waarin werkzaamheden worden uitgevoerd of opgestart. Bij werkzaamheden in de kraamperiode van voornoemde zoogdieren (veelal april t/m augustus) kunnen de jonge dieren sterven. In dat geval is alsnog sprake van het aantasten van een verblijfplaats, ondanks het feit dat deze niet direct wordt aangeroerd, hetgeen een overtreding is van artikel 11.54 lid 1a en 1b. Om negatieve effecten te voorkomen dienen werkzaamheden

buiten de actieve periode (april-augustus) te worden uitgevoerd of opgestart (en vervolgens met constante intensiteit doorgewerkt om ingebruikneming van voortplantings- of rustplaatsen te voorkomen). Daarnaast dienen de werkzaamheden te worden uitgevoerd conform een ecologisch werkprotocol om verstoring en negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen.

Algemeen voorkomende vrijgestelde grondgebonden zoogdieren
Het plangebied, is geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zoals hazen en diverse muizensoorten. Vaste voortplantings- of rustplaatsen (holen/legers) van deze soorten zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen, maar deze zijn vaak onopvallend en kunnen daarom niet uitgesloten worden.

Effectbeoordeling
Door de inzet van zwaar materieel en gebruik van verlichting in of nabij het plangebied kunnen algemeen voorkomende soorten als hazen en muizen, door de daarmee gepaard gaande effecten (geluids- en lichtproductie) worden verstoord. Het betreft echter mobiele soorten die tijdelijk kunnen vluchten naar nabijgelegen leefgebied. Dit leidt niet direct tot het overtreden van een van de verbodsbepalingen voor deze soorten. Echter, indien de verstoring van langere duur is, kan dit leiden tot het (tijdelijk) verlaten van vaste voortplantings- of rustplaatsen. Voor deze algemeen voorkomende beschermde soorten bestaat in de provincie Gelderland een algemene vrijstelling voor het aanvragen van een vergunning bij overtreding van verbodsbepalingen. Om deze reden hoeft voor de tijdelijk optredende verstoring door de ingreep geen vergunning aangevraagd te worden. Wel dient invulling gegeven te worden aan de specifieke zorgplicht, die te allen tijde van toepassing is voor zowel beschermde als vrijgestelde of niet-beschermde soorten. Daarnaast geldt het verbod op doding niet onder de vrijstelling in provincie Gelderland.

Voorzorgsmaatregelen en vervolgstappen
Onderstaand wordt een aantal maatregelen beschreven om aan de specifieke zorgplicht te voldoen en doding te voorkomen:

- Van februari t/m september kunnen er jonge immobiele hazen aanwezig zijn in het plangebied. In deze periode mogen de werkzaamheden niet aanvangen voordat is gecontroleerd dat er jongen aanwezig zijn;
- Er wordt één richting opgewerkt, zodat kleine dieren van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten;
- Voor de uitvoering van de werkzaamheden wordt enkel gebruik gemaakt van de ruimte die noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden;
- Wanneer de werkzaamheden gedurende langere tijd stilliggen, dient het terrein vóór herstart van de werkzaamheden (opnieuw) geïnspecteerd te worden door een erkend ecoloog.

Voorgenoemde voorzorgsmaatregelen dienen door (of ten minste onder begeleiding van) een ecologisch deskundige voor de uitvoering verder te worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol (hierna EWP).

5.2.3 Vleermuizen

Uit raadpleging van de NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar volgt dat de volgende vleermuissoorten zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied: bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis.

Vleermuizen worden in vrijwel het gehele land waargenomen. Ze maken gedurende een jaar gebruik van meerdere type verblijfplaatsen (zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen). Vleermuizen kunnen globaal opgedeeld worden in boombewonende soorten (zoals bosvleermuis, rosse vleermuis watervleermuis) en gebouwbewonende soorten (laatvlieger, gewone dwergvleermuis, meervleermuis en

tweekleurige vleermuis). Een aantal soorten maken zowel van gebouwen als van bomen gebruik als verblijfplaats (bijvoorbeeld gewone grootoorvleermuis, ruige en kleine dwergvleermuis). Vleermuizen foerageren over het algemeen op relatief windluwe plaatsen, zoals tuinen en langs bosranden. Om van de verblijfplaats naar foerageergebied te komen (en andersom) wordt gebruikt gemaakt van zogenaamde vliegroutes, die bestaan uit lijnvormige elementen zoals bomenrijen en watergangen. Deze lijnvormige elementen kunnen tevens dienen als migratieroute van soorten die buiten Nederland overwinteren.

Verblijfplaatsen (zomer-kraam-paar-winter-)
Binnen het plangebied zijn geen gebouwen of bomen aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied zijn dan ook uitgesloten.

In de direct omgeving van het plangebied, in een oude wilg lang het grasland, is een holte waargenomen die een potentiële zomer-, kraam-, paar- of winterverblijfplaats vormt voor boombewonende vleermuizen. Vanwege het blad aan de bomen ten zijde van het veldbezoek was het niet mogelijk om alle bomen in de directe omgeving van het plangebied volledig te inspecteren. Andere boomholtes en daarmee potentiële verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in de omgeving van het plangebied zijn niet uitgesloten (zie Tabel 5-1).

Massawinterverblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied zijn wegens het ontbreken van gebufferde objecten uitgesloten.

Vliegroutes
In het plangebied zijn geen lijnvormige elementen zoals aaneengesloten bomenrijen aanwezig. De bomenrijen/bosschages in de directe omgeving van plangebied zijn geïsoleerd. De aanwezigheid van (essentiële) vliegroutes van vleermuizen is daarom op voorhand uitgesloten.

Foerageergebied
Het grasland binnen het plangebied omringd door bomen biedt foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving zijn diverse alternatieve graslanden, struwelen en water aanwezig die geschikt zijn als foerageergebied. Het plangebied betreft daarom geen essentieel foerageergebied wel kan het gebied gebruikt worden door foeragerende individuen.

Tabel 5-1 Overzicht van voorkomende functies voor vleermuizen in de omgeving van het plangebied.

Soort vleermuis	Zomerverblijf	Kraamverblijf	Paarverblijf	Massawinter	Essentieel foerageergebied	Essentiële vliegroute
Bosvleermuis	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Nee	Nee	Nee
Gewone dwergvleermuis	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Nee	Nee	Nee
Gewone grootoorvleermuis	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Nee	Nee	Nee
Kleine dwergvleermuis	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Nee	Nee	Nee
Laatvlieger	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Meervleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Rosse vleermuis	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Nee	Nee	Nee

Ruige dwergvleermuis	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Nee	Nee	Nee
Twee kleurige vleermuis	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Watervleermuis	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Ja, omgeving	Nee	Nee	Nee

Effectbeoordeling
De effecten van de werkzaamheden zijn afhankelijk van het moment van uitvoering (periode in het jaar en op de dag). Wanneer de werkzaamheden 's nachts worden uitgevoerd in het actieve seizoen van vleermuizen (grofweg half maart t/m half november) en daarbij kunstverlichting wordt toegepast, is verstoring van langs vliegende en foeragerende vleermuizen niet uit te sluiten. Ook kunnen potentiële verblijfplaatsen direct langs het plangebied ongeschikt worden omdat vleermuizen gevoelig zijn voor lichtverstoring. De werkzaamheden kunnen daardoor leiden tot een overtreding van artikel 11.46, lid b en d van de Ow. In de toekomstige situatie is dezelfde overtreding mogelijk aan de orde wanneer er licht wordt aangebracht bij het OS welke 's nachts schijnt op potentiële verblijfplaatsen direct langs het plangebied.

Voorzorgsmaatregelen en vervolgstappen
Om het verstoren van foeragerende of langsvliegende vleermuizen, of verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied (en overtreding van verbodsartikelen van de Ow) te voorkomen zijn de volgende maatregelen nodig:

- De aanlegwerkzaamheden bij daglicht uit te voeren van zonsopkomst tot zonsondergang of bij nachtelijke werkzaamheden aangepaste verlichting te gebruiken die gericht is op de bouwplaats en niet op het omringende landschap.

Bovenstaande maatregel is van toepassing indien gewerkt wordt in de actieve periode van vleermuizen, indien buiten de actieve periode van vleermuizen gewerkt wordt, dus in de winterrustperiode van half november t/m half maart, zijn geen aanvullende maatregelen nodig en kan regulier licht worden toegepast, met de aantekening dat het voorkomen van verstrooiing naar de omgeving ook in de winterperiode nodig blijft ten aanzien van leefgebieden van bijvoorbeeld zoogdieren en vogels.

- In de toekomstige situatie wordt er geen licht aangebracht welke 's nachts schijnt op potentiële verblijfplaatsen direct langs het plangebied.

Voorgenoemde voorzorgsmaatregelen dienen door (of ten minste onder begeleiding van) een ecologisch deskundige voor de uitvoering verder te worden uitgewerkt in een EWP.

5.2.4 Vogels

Uit de gegevens van de NDFF is gebleken dat in en/of in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend zijn van verschillende soorten broedvogels met zowel jaarrond als niet-jaarrond beschermde nesten. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten waargenomen: boerenzwaluw, ekster, kleine karekiet, tjiftjaf, tuinfluiter en zwartkop. Tijdens het veldbezoek zijn geen nestlocaties aangetroffen.

Vogels met jaarrond beschermde nesten
De nesten van een aantal vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Deze nesten zijn beschermd omdat ze jaarrond worden gebruikt, of omdat een soort zeer honkvast is en er elk jaar naar terugkeert en moeilijk in staat is om een nieuw nest te maken. Dit kan zowel gaan om soorten die broeden in bebouwing als om soorten die broeden in bomen. Van de volgende broedvogelsoorten met jaarrond beschermde nesten zijn nestlocaties in de nabije omgeving van het plangebied bekend: een ooievaarsnest op circa 250 meter afstand ten zuiden van het plangebied, aan de overzijde van de A28.

Tijdens het veldbezoek zijn de bomen op en in de omgeving van het plangebied geïnspecteerd op de aanwezigheid van grote nesten of horsten, deze zijn niet waargenomen. Verder zijn geen braakballen of krijtsporen waargenomen. Echter, vanwege het blad aan de bomen ten tijde van het veldbezoek waren de grote bomen ten zuiden van het plangebied niet volledig te overzien. De aanwezigheid van potentieel jaarrond beschermde nesten van boom broedende soorten als: buizerd, boomvalk en sperwer is daarom niet uitgesloten in de bomen ten zuiden van het plangebied.

In het plangebied en direct omgeving zijn geen (geschikte) gebouwen aanwezig. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten die in gebouwen broeden, zoals huismus en gierzwaluw, is op voorhand uitgesloten. Het plangebied en de directe omgeving biedt geen geschikte elementen voor deze vogelsoorten als: kieren onder de dakgoot, regenpijp of dakkapel en scheve dakpannen.

Vogels zonder jaarrond beschermd nest
Het is aannemelijk dat algemene broedvogels zoals ekster, houtduif, tjiftjaf, kleine karekiet, zwartkop etc. (struweel, bosschages) en kievit, scholekster, etc. (akker-/weidevogels) op of in de direct omgeving van het plangebied voorkomen. Aanwezigheid van algemene broedvogels is daarom in het plangebied en de direct omgeving hiervan niet uitgesloten.

Effectbeoordeling

Ooivaar
Het ooievaars nest op 250 meter afstand ten zuiden van het plangebied bevindt zich buiten de invloedssferen van de voorgenomen werkzaamheden. Negatieve gevolgen hierop als gevolg van het planvoornemen zijn uitgesloten.

Boombewonende vogels met jaarrond beschermd nest en algemene broedvogels
Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd in het broedseizoen kunnen broedende vogels in het plangebied en de directe omgeving worden verstoord. Wanneer broedende vogels voortijdig het nest verlaten, geldt dit als het opzettelijk vernietigen en beschadigen van nesten en eieren van vogels. Dit is een overtreding van artikel 11.37, lid 1 b van de Ow. Het broedseizoen valt voor de meeste soorten tussen half maart en half augustus. Ook daarbuiten is het mogelijk dat broedende vogels worden aangetroffen. Een houtduif kan bijvoorbeeld nog tot half oktober broeden en een buizerd kan beginnen met broeden vanaf februari.

Voorzorgsmaatregelen en vervolgstappen
Boombewonende vogels met een jaarrond beschermd nest en algemene broedvogels
Met een nadere inspectie van de bomen ten zuiden van het plangebied in de bladerloze periode voorafgaand aan de werkzaamheden, kan meer duidelijkheid worden verkregen over de aanwezigheid van potentieel jaarrond beschermde nesten in de directe omgeving van het plangebied. Als uit deze nadere inspectie blijkt dat er geen potentieel jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in de directe omgeving van het plangebied, zouden de werkzaamheden kunnen worden opgestart buiten het broedseizoen waarna er met een constante intensiteit kan worden doorgewerkt tijdens het broedseizoen. De gedachte hierachter is dat broedvogels (zonder jaarrond beschermd nest) wanneer het broedseizoen begint zelf een nestlocatie vinden buiten de verstoringsafstand van de werkzaamheden die al op dat moment plaatsvinden.

Overigens kunnen, wanneer er genoeg afstand (75m) wordt gehouden van de zuidelijke bomenrij, verstorende effecten op jaarrond beschermde nesten als gevolg van de werkzaamheden op voorhand worden uitgesloten.

Vergunning voor vernietiging van broedgevallen wordt in principe niet verleend, waardoor het voorkomen van (langdurige) verstoring of vernietiging van broedgevallen noodzakelijk is. Het verstoren van broedgevallen is te voorkomen door:

- Buiten het broedseizoen de werkzaamheden opstarten en vervolgens door te werken met een constante intensiteit, of;
- Indien er opgestart wordt in het broedseizoen, de werkzaamheden ecologisch te laten begeleiden zodat gewerkt wordt buiten de verstoringsafstand van aanwezige broedgevallen.

Om broedgevallen te voorkomen kunnen maatregelen genomen worden om het plangebied ongeschikt te maken voor grond broedende broedvogels door buiten het broedseizoen beplanting te maaien en kort te houden. Daarnaast kunnen maatregelen worden genomen om broedvogels af te schrikken zoals het plaatsen van linten.

Veel methoden om tijdens het broedseizoen door te kunnen werken, zijn niet “waterdicht”; het is vaak niet te garanderen dat broedgevallen niet zullen optreden. Het broedseizoen loopt grofweg van maart tot augustus, afhankelijk van de weersomstandigheden. Het is echter mogelijk dat buiten deze periode ook broedgevallen aanwezig zijn. Het is daarom van belang om het terrein enkele dagen voor aanvang van de werkzaamheden te laten inspecteren door een ter zake kundig ecoloog. In de periode van november tot en met januari is dit niet nodig omdat de kans op broedgevallen dan nihil is.

Voorgenoemde voorzorgsmaatregelen dienen door (of ten minste onder begeleiding van) een ecologisch deskundige voor de uitvoering verder te worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol (hierna EWP).

5.2.5 Vissen

In het plangebied komt geen watervoerende wateren voor. Aanwezigheid van beschermde vissen is op voorhand uit te sluiten.

5.2.6 Amfibieën

Uit raadpleging van NDFF over de afgelopen 10 jaar volgt dat geen beschermde amfibieën zijn waargenomen binnen of in de omgeving van het plangebied. Wel kunnen meer algemeen voorkomende beschermde amfibieën zoals bastaardkikker, bruine kikker, gewone bad, kleine watersalamander en meerkikker voorkomen.

Algemeen voorkomende vrijgestelde amfibieën
In het plangebied zijn geen permanente watervoerende elementen aanwezig. Hierdoor kan de aanwezigheid van voortplantingsplaatsen van amfibieën worden uitgesloten.

Het plangebied, het grasland, vormt ook geen geschikt landhabitat voor algemene amfibieën vanwege het ontbreken van schuilplaatsen. Wel zouden algemene amfibieën zich over het plangebied kunnen bewegen naar de struwelen/bosschages in de directe omgeving van het plangebied.

Effectbeoordeling
Door de inzet van zwaar materieel en gebruik van verlichting in de omgeving van bosschages en struwelen aangrenzend aan het plangebied kunnen algemeen voorkomende soorten als algemeen voorkomend vrijgestelde amfibiesoorten door de daarmee gepaard gaande effecten (geluids- en lichtproductie) worden verwond of verstoord. Voor deze soorten bestaat in de provincie Gelderland een algemene vrijstelling voor het aanvragen van een vergunning bij overtreding van verbodsbepalingen. Om deze reden hoeft voor de tijdelijk optredende verstoring door de werkzaamheden geen vergunning aangevraagd te worden. Wel dient

invulling gegeven te worden aan de specifieke zorgplicht, die te allen tijde van toepassing is voor zowel beschermde als vrijgestelde of niet-beschermde soorten.

Voorzorgsmaatregelen en vervolgstappen
Onderstaand wordt een aantal maatregelen beschreven om aan de specifieke zorgplicht te voldoen:

- Indien er nabij vegetatie in de omgeving van het plangebied wordt gewerkt wordt er één richting opgewerkt, zodat amfibieën van de werkzaamheden vandaan kunnen vluchten.

Voorgenoemde voorzorgsmaatregelen dienen door (of ten minste onder begeleiding van) een ecologisch deskundige voor de uitvoering verder te worden uitgewerkt in een EWP.

5.2.7 Reptielen

Alle in Nederland voorkomende reptielen met een inheemse status zijn beschermd. Uit raadpleging van de NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar volgt dat er geen reptielen zijn waargenomen binnen het plangebied of in de omgeving van het plangebied.

Reptielen komen voornamelijk voor in structuurrijke landschappen met bos(randen), heide en/of natuurlijke graslanden met weinig verstoring. Het plangebied bestaat uit intensief beheert grasland. Er is weinig tot geen beschutting voor reptielen en er zijn geen verbindende structuurelementen aanwezig zoals bosschages en struweel. Door de afwezigheid van geschikt leefgebied voor reptielsoorten, is het functioneel leefgebied van deze soortgroep binnen het plangebied uitgesloten.

5.2.8 Ongewervelden

Onder beschermde ongewervelden vallen verschillende soortgroepen, namelijk dag- en nachtvlinders, libellen, kevers, slakken en kreeften. Van de groep mieren, krekels, bijen en hommels staan geen soorten op de beschermde lijst.

Uit raadpleging van de NDFF-gegevens van de afgelopen 10 jaar volgt dat de volgende beschermde ongewervelden zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied: gevlekte witsnuitlibel, grote vos en teunisbloempijlstaart.

Binnen het plangebied zijn geen oppervlaktewateren aanwezig, zoals vennen, poelen, rivieren of beken die van belang kunnen zijn voor libellensoorten. Daarnaast biedt het plangebied/het grasland geen geschikte groeiplaats voor waardplanten van vlindersoorten en andere ongewervelden. Hierdoor vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor beschermde ongewervelden. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde ongewervelden zijn derhalve uitgesloten.

5.2.9 Rode lijst soorten

In de Ow is de specifieke zorgplicht opgenomen waarbij specifiek dieren en planten van de Rode lijst soorten worden benoemd. In de Ow is opgenomen dat er op basis van objectieve gegevens vastgesteld moet worden of er nadelige gevolgen kunnen optreden voor dieren van de Rode lijst, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en/of hun eieren. Indien dit het geval is dienen passende preventieve maatregelen getroffen te worden om nadelige gevolgen te voorkomen. Daarom is er aanvullend in de NDFF een check gedaan op het voorkomen van Rode lijst soorten in de directe omgeving van het plangebied.

Uit de geraadpleegde gegevens van de NDFF blijkt dat er Rode lijst soorten zijn waargenomen in of nabij het plangebied. De volgende Rode lijst soorten zijn waargenomen: Torenvalk (kwetsbaar), boerenzwaluw,

huiszwaluw, smient en spotvogel (gevoelig). Voor deze Rode lijst soorten geldt dat deze onder de Vogelrichtlijn zijn beschermd en in voorgaande paragrafen reeds een beoordeling is opgenomen.

De Rode lijst is een uitgebreide lijst met soorten uit allerlei soortgroepen. De lijst omvat ook soorten waarvan de ecologie niet goed bekend is. De soorten van de Rode lijst worden daarom ook niet altijd goed onderzocht of gemonitord. Zeker buiten natuurgebieden, er is weinig bekend over de verspreiding van veel Rode lijstsoorten. Het is daarom nooit volledig uit te sluiten dat er Rode lijstsoorten aanwezig zijn in het plangebied. Door het nemen van voorzorgsmaatregelen, zoals in eerdere paragrafen per soortgroep beschreven, wordt echter voldaan aan de specifieke zorgplicht en wordt een overtreding van de Ow ten aanzien van deze soorten voorkomen.

5.2.10 Invasieve exoten

Invasieve exoten kunnen veel schade toebrengen aan de natuur en de bijbehorende ecosystemen. Op Europees niveau is een lijst met invasieve exoten (Europese Unielijst) opgesteld om verdere verspreiding van deze schadelijke exotische planten en dieren te voorkomen en te bestrijden. Binnen de Ow zijn regels opgesteld.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen met grondverzet op het droge of in het natte (wateren) zijn met name de invasieve planten relevant.

Op basis van de gegevens uit de NDFF is het voorkomen van invasieve exoten van de Unielijst binnen het plangebied bekend. Het gaat om reuzenberenklauw Tijdens het veldbezoek is naast de reuzenberenklauw ook de invasieve exoot Japanse duizendknoop waargenomen. De invasieve vaatplanten zijn met name waargenomen aan de randen van de grasakker en tussen de struwelen. Met name in de zuidoosthoek van het plangebied is een ‘hotspot’ van reuzenberenklauw aanwezig.

Voor het voorkomen van reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop zijn vervolgstappen benodigd om verspreiding tegen te gaan.

Voorzorgsmaatregelen en vervolgstappen
Op het moment dat tijdens de werkzaamheden grond vergraven wordt met zaden of wortelstokken van de Japanse duizendknoop of reuzenberenklauw kunnen deze zo verspreid worden. Op het moment dat er grond met deze invasieve planten vergraven moet worden, moeten passende maatregelen worden getroffen om verder verspreiding te voorkomen. Bijvoorbeeld door ze tijdig te verwijderen voordat ze zaad vormen en te zorgen dat verwijderde plantendelen en grond met kiemkrachtig zaad niet in de natuur terechtkomen.

5.3 Conclusie toetsing flora en fauna

Het onderstaande overzicht (Tabel 5-1) geeft een samenvatting van de mogelijk voorkomende beschermde soorten in en rondom het plangebied en de hierboven beschreven effecten. In deze samenvatting is ook beschreven of nader vervolgonderzoek of een vergunning noodzakelijk is.

Tabel 5-1. Overzicht van mogelijk voorkomende soorten in het plangebied, waarvoor geldt dat het optredende van negatieve tijdelijke en/of permanente effecten, en een overtreding van de Ow niet op voorhand uitgesloten is. Er is aangegeven welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Soortgroep	Soort(en)	(Mogelijke) effecten en bijbehorende Verbodsbepaling Bal	Vervolgstappen/ Voorzorgsmaatregelen
Grondgebonden zoogdieren	Kleine marterachtigen en steenmarter	Doding en verwonding van individuen (Art. 11.54, lid 1a) & Tijdelijke vernietiging van vaste rust- en of verblijfplaatsen (Art. 11.54, lid 1b)	Uitvoering of opstart (met vervolgens constante intensiteit van uitvoering werkzaamheden) buiten de kraamperiode (veelal april t/m augustus). Werken volgens ecologisch werkprotocol.
	Algemeen voorkomende soorten als haas en muizensoorten	Doding en verwonding van individuen (Art. 11.54, lid 1a) & Tijdelijke vernietiging van vaste rust- en of verblijfplaatsen (Art. 11.54, lid 1b)	Nemen voorzorgsmaatregelen specifieke zorgplicht.
Vleermuizen	Diverse soorten	Verstoring van verblijfplaatsen in de omgeving en foerageergebied (Artikel 11.46 lid 1a, 1b en 1d)	Werken buiten de actieve periode van vleermuizen (half november t/m half maart). Indien niet mogelijk dan tussen zonsopkomst en zonsondergang of zonder kunstmatige verlichting richting de omgeving. In de toekomstige situatie mag er geen additionele verlichting gerealiseerd worden richting de omgeving.
Broedvogels	Boombewonende vogels met een jaarrond beschermd nest	Verstoren broedende vogels, doden van individuen en vernietigen van nest (Artikel 11.37 lid 1a, 1b en 1d)	Inspectie naar potentiële jaarrond beschermde nesten in de bladerloze periode voorafgaand aan de werkzaamheden.
	Algemene broedvogels		Opstarten werkzaamheden buiten het broedseizoen of andere voorzorgsmaatregelen nemen en werken volgens een ecologisch werkprotocol.
Amfibieën	Algemeen voorkomende soorten als bruine kikker, gewone pad.	Doding en verwonding van individuen (Art. 11.54, lid 1a) & Tijdelijke vernietiging van vaste rust- en of verblijfplaatsen (Art. 11.54, lid 1b)	Nemen voorzorgsmaatregelen specifieke zorgplicht.
Invasieve exoten	Reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop	Verdere verspreiding van invasieve exoten (Artikel 11.108)	Nemen van voorzorgsmaatregelen.

6 Toetsing GNN en overige planologisch beschermde gebieden

6.1 Aanwezige GNN-gebieden en overige planologische beschermde gebieden

Aanwezige GNN-gebieden
Het plangebied maakt geen deel uit van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het dichtstbijzijnde GNN-gebied ligt op circa 800 meter afstand van het plangebied (zie Figuur 6-1). Hiervoor is gebruik gemaakt van webviewer van de provincie Gelderland.

Figuur 6-1 De Ligging van het plangebied (weergegeven in rood) ten opzichte van Natuurnetwerk Nederland (NNN) (provincie Gelderland).

Effectenbeoordeling
Voor het GNN hoeven externe effecten niet meegenomen te worden bij de effectbeoordeling. Omdat het plangebied niet binnen het GNN ligt zijn negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarde van het GNN op voorhand uitgesloten. Er is daarom ook geen sprake van compensatieplicht of eventuele andere vervolgstappen ten aanzien van het GNN.

Aanwezige overige planologisch beschermde gebieden
Het plangebied maakt geen deel uit van de Groene ontwikkelingszone, weidevogelgebieden of rustgebieden voor winterganzen. De dichtstbijzijnde Groene ontwikkelingszone en rustgebied voor winterganzen liggen op 80 meter afstand van het plangebied (zie Figuur 6-2). Het dichtstbijzijnde

weidevogelgebied ligt op 420 meter afstand van het plangebied. Hiervoor is gebruik gemaakt van de webviewer provincie Gelderland.

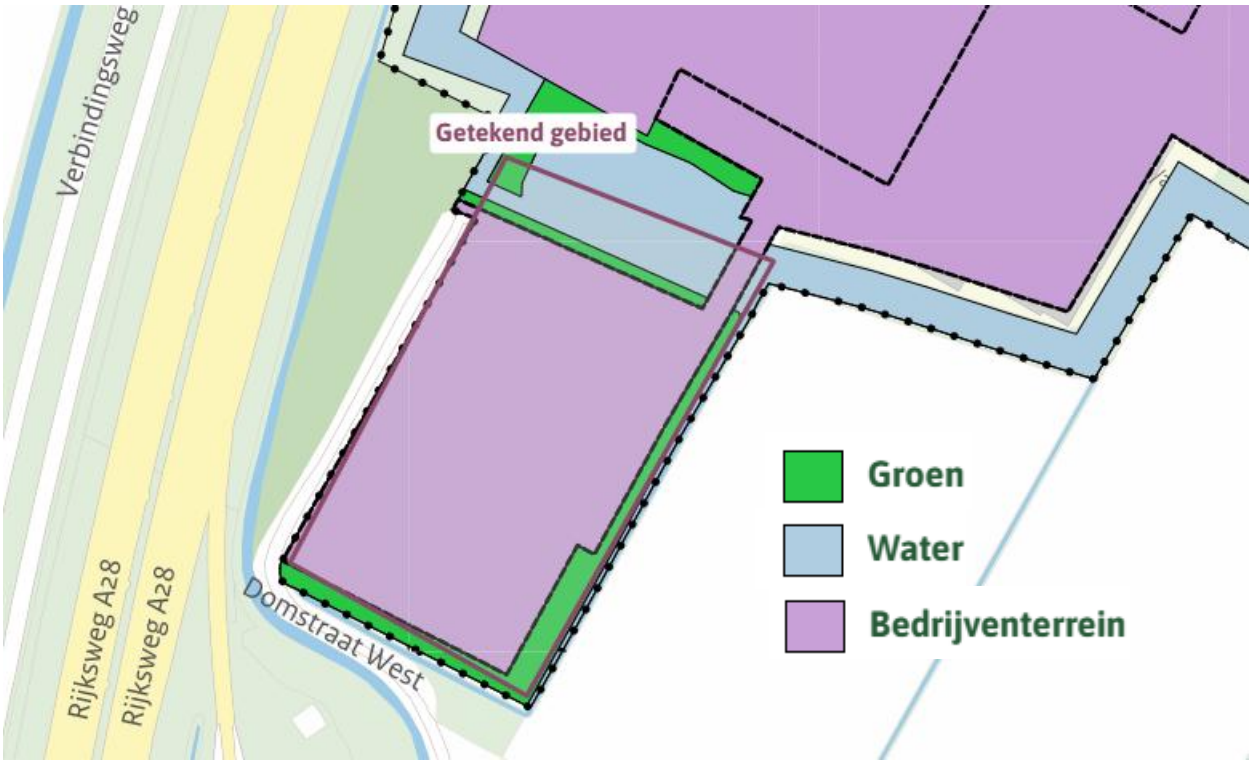
Figuur 6-2 De Ligging van het plangebied (weergegeven in rood) ten opzichte van de Groene ontwikkelingszone, weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen (provincie Gelderland)

Effectenbeoordeling

Voor de Groene ontwikkelingszone, weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterwinterganzen hoeven externe effecten niet meegenomen te worden bij de effectbeoordeling. Omdat het plangebied niet binnen deze gebieden ligt zijn negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarde hiervan op voorhand uitgesloten. Er is daarom ook geen sprake van compensatieplicht of eventuele andere vervolgstappen ten aanzien van overige planologisch beschermde gebieden van provincie Gelderland.

6.2 Gemeentelijk groen

Het plangebied ligt in het bestemmingsplan De Flier. Hierin zijn ook gronden met de bestemming ‘Groen’ aangegeven die zich bevinden in het plangebied (zie Figuur 6-3). De regels ten opzichte van deze bestemming zijn opgenomen in paragraaf 2.5.

Figuur 6-3 Indicatieve ligging van het plangebied (getekende gebied) en het bestemmingsplan De Flier (Omgevingsloket).

Effectenbeoordeling
Voor de aanleg van het OS is het uitgangspunt dat het groen in het plangebied behouden blijft. Maar met de toekomstige aanleg van kabels en leidingen is het mogelijk dat de positionering en samenstelling van het groen binnen het gehele plangebied in de toekomst wijzigt. De omgevingsplanwijziging voorziet hierin. Indien in de toekomst het groen wordt gewijzigd is er een nieuwe effectenbeoordeling nodig.

6.3 Conclusie NNN en overige planologisch beschermde gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van GNN of overige planologisch beschermde gebieden. Externe effecten hoeven bij de effectbeoordeling niet meegenomen te worden. Er zijn geen vervolgstappen nodig.

7 Conclusie en aanbevelingen

Liander is voornemens om in overleg met de gemeente Nijkerk een onderstation te realiseren op een grasperceel op het bedrijventerrein De Flier in Nijkerk. Het voornemen zoals beschreven in hoofdstuk 3 is getoetst aan de kaders van de natuurwet- en regelgeving. Als het plan en de uitgangspunten wijzigen dient dan contact opgenomen te worden met de begeleidend ecoloog om te bepalen of deze natuurtoets nog volstaat.

7.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Arkemheen en ligt op 2,8 kilometer afstand van het plangebied. Binnen 25 km rond het plangebied zijn een aantal Natura 2000-gebieden aanwezig waarvan sommige stikstofgevoelig zijn. Met de AERIUS-calculator (versie april 2026) is een berekening uitgevoerd (zie bijlage 9) voor de bepaling van het effect van het project op de omliggende Natura 2000-gebieden. De bestaande situatie c.q. uitgangssituatie is ‘0’, en daarmee is deze berekening tegelijkertijd ook de verschilberekening. In de gebruiksfase wordt geen NH3 of NOx stikstof uitgestoten, omdat er sprake is van één elektrisch busje voor beheer en onderhoud per jaar.

Uit het rekenresultaat volgt dat tijdens de bouwfase voor de bouwterreinen sprake is van een totale emissievracht van 173,1 kg/j NOx en 2,2 kg/j NH3 en voor het bouwverkeer (incl. stationair draaien zwaar verkeer en koude start licht en middelzwaar verkeer) is sprake van een totale emissievracht van 32,2 k/j NOx en 1,6 kg/j NH3.

Uit het rekenresultaat volgt tevens dat er geen sprake is van een depositiewaarde hoger dan 0,00 mol/ha/jaar waardoor op voorhand significant negatieve effecten uitgesloten kunnen worden.

Vervolgonderzoek t.a.v. stikstof, zoals bijvoorbeeld een ecologische voortoets of passende beoordeling, is niet aan de orde. Ook is voor het aspect stikstofdepositie geen omgevingsvergunning Natura-2000 activiteit vereist.

7.2 Flora en fauna

In het plangebied kunnen mogelijk beschermde grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, vogels en amfibieën voorkomen. Daarnaast zijn er invasieve exoten aanwezig in het plangebied. Voor deze soorten zijn negatieve effecten en een overtreding van de Ow te voorkomen door het nemen van voorzorgsmaatregelen zoals beschreven in hoofdstuk 5. Indien hieraan voldaan wordt is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen van de Ow en is het aanvragen van een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit niet noodzakelijk. Zie Tabel 7-1 voor een overzicht.

Tabel 7-1 Overzicht van mogelijk voorkomende soorten in het plangebied, waarvoor geldt dat het optredende van negatieve tijdelijke en/of permanente effecten, en een overtreding van de Ow niet op voorhand uitgesloten is. Er is aangegeven welke vervolgstappen noodzakelijk zijn.

Soortgroep	Soort(en)	(Mogelijke) effecten en bijbehorende Verbodsbepaling Bal	Vervolgstappen/ Voorzorgsmaatregelen
Grondgebonden zoogdieren	Kleine marterachtigen en steenmarter	Doding en verwonding van individuen (Art. 11.54, lid 1a) & Tijdelijke vernietiging van vaste rust- en of verblijfplaatsen (Art. 11.54, lid 1b)	Uitvoering of opstart (met vervolgens constante intensiteit van uitvoering werkzaamheden) buiten de kraamperiode (veelal april t/m augustus). Werken volgens ecologisch werkprotocol.

	Algemeen voorkomende soorten als haas en muizensoorten	Doding en verwonding van individuen (Art. 11.54, lid 1a) & Tijdelijke vernietiging van vaste rust- en of verblijfplaatsen (Art. 11.54, lid 1b)	Nemen voorzorgsmaatregelen specifieke zorgplicht.
Vleermuizen	Diverse soorten	Verstoring van verblijfplaatsen in de omgeving en foerageergebied (Artikel 11.46 lid 1a, 1b en 1d)	Werken buiten de actieve periode van vleermuizen (half november t/m half maart). Indien niet mogelijk dan tussen zonsopkomst en zonsondergang of zonder kunstmatige verlichting richting de omgeving. In de toekomstige situatie mag er geen additionele verlichting gerealiseerd worden richting de omgeving.
Broedvogels	Boombewonende vogels met een jaarrond beschermd nest	Verstoren broedende vogels, doden van individuen en vernietigen van nest (Artikel 11.37 lid 1a, 1b en 1d)	Inspectie naar potentiële jaarrond beschermde nesten in de bladerloze periode voorafgaand aan de werkzaamheden.
	Algemene broedvogels		Opstarten werkzaamheden buiten het broedseizoen of andere voorzorgsmaatregelen nemen en werken volgens een ecologisch werkprotocol.
Amfibieën	Algemeen voorkomende soorten als bruine kikker, gewone pad.	Doding en verwonding van individuen (Art. 11.54, lid 1a) & Tijdelijke vernietiging van vaste rust- en of verblijfplaatsen (Art. 11.54, lid 1b)	Nemen voorzorgsmaatregelen specifieke zorgplicht.
Invasieve exoten	Reuzenberenklauw en Japanse Duizendknoop	Verdere verspreiding van invasieve exoten (Artikel 11.108)	Nemen van voorzorgsmaatregelen.

7.3 GNN en overige planologisch beschermde gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van GNN of overige planologisch beschermde gebieden. Externe effecten hoeven bij de effectbeoordeling niet meegenomen te worden. Er zijn geen vervolgstappen nodig.

7.4 Advies bovenwettelijke maatregelen

Het project biedt kansen om, in aanvulling op de beoogde werkzaamheden, de ecologische kwaliteit van het plangebied te verbeteren. Dit hoofdstuk beschrijft enkele kansrijke maatregelen die Liander/gemeente Nijkerk binnen het plangebied kan nemen om de ecologische kwaliteit van het gebied te verbeteren. Omdat de voorgestelde maatregelen geen verplichting vormen vanuit de Omgevingswet, wordt voor deze maatregelen de term “bovenwettelijke maatregelen ecologie” gebruikt. Zie bijlage 1 voor een toelichting op het belang van deze bovenwettelijke maatregelen.

Door het nemen van enkele bovenwettelijke maatregelen, zoals het aanplanten van meer groen kan de ecologische kwaliteit van het plangebied verbeterd worden.

Natuurinclusief bouwen en inrichten

Om de toekomstige bebouwing ook voor biodiversiteit van meerwaarde te laten zijn valt aan te bevelen om groene daken en groene gevels toe te passen. Met groene daken wordt er geschikte broedlocaties gecreëerd voor bijvoorbeeld scholekster. Daarnaast zorgen groene daken en gevels met inheems groen voor voedsel voor onder andere insecten en vogels. Verder kunnen er verblijfplaats voorzieningen worden aangebracht in de gevels voor bijvoorbeeld vleermuizen en broedvogels. Het toekomstige buitenterrein kan ecologisch worden ingericht door inheemse kruiden in te zaaien of inheemse struiken en bomen te planten. Daarnaast kunnen elementen zoals hagen en takkenrillen bijdragen aan voldoende dekking en nestgelegenheden voor diverse soorten. Deze groene elementen kunnen tevens bijdragen aan geluidsdemping van de transformatoren. Indien er verharding dient te worden aangelegd voor bijvoorbeeld parkeergelegenheden of onderhoud, zou er gekozen kunnen worden halfverharding waardoor de er nog steeds infiltratie van regenwater plaatsvindt wat ten goede komt van de grondwaterstand.

Literatuur

FLORON (2025), informatie over de verspreiding en ecologie van verschillende plantensoorten, via FLORON Verspreidingsatlas, via: https://www.verspreidingsatlas.nl.

Provincie Gelderland (2025), ruimtelijke verordening via: https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR705323

Provincie Gelderland (2025), webviewer via: https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/home/

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en Wageningen Environmental Research (2024), informatie mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden via: https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1

Ministerie van Landbouw, Natuur en voedselkwaliteit (2025), informatie over de ligging en begrenzing van verschillende Natura 2000-gebieden via: https://www.natura2000.nl/

Nationale Databank Flora en Fauna, Omgeving De Flier afgelopen 10 jaar, via: https://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal.

Omgevingsweb (2023), Wet en Besluit stikstofreductie en natuurverbetering: een verlichting voor de bouwsector, via: https://www.omgevingsweb.nl/nieuws/wet-en-besluit-stikstofreductie-en-natuurverbetering-een-verlichting-voor-de-bouwsector/.

Omgevingsloket (2025), bestemminsplannen via: https://omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/zoeken/locatie

RAVON (2025), informatie over de verspreiding en ecologie van verschillende soorten amfibieën en reptielen, via: https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie.

Verspreidingsatlas (2025), via: https://www.verspreidingsatlas.nl/.

Vleermuiswerkgroep Nederland (2025), informatie over de verspreiding en ecologie van verschillende soorten vleermuizen, via: www.vleermuis.net.

Vlinderstichting (2025), informatie over de verspreiding en ecologie van verschillende soorten ongewervelden, via: https://www.vlinderstichting.nl/l.

Vogelbescherming (2025), informatie over de verspreiding en ecologie van verschillende soorten vogels, via: https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels.

Zoogdiervereniging (2025), informatie over de verspreiding en ecologie van verschillende zoogdiersoorten, via: https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten.

Bijlage 1: Belang Bovenwettelijke maatregelen

Samen voor Biodiversiteit: biodiversiteitsherstel

Bescherming van natuurgebieden via de Natura 2000-wetgeving en planologie (o.a. NNN) en van wettelijk beschermde soorten genoemd in de bijlagen van de Omgevingswet heeft als doel de biodiversiteit minimaal te behouden en te herstellen. Het betreft hier verschillende bijzondere soorten en/of specifieke soortgroepen beschermt via plan- of projecttoetsverplichting en vergunningstelsel. Er zijn echter in Nederland nog diverse soorten en soortgroepen die bedreigd worden, en op de zogenaamde Rode lijst[2] staan, die niet actief beschermd worden door de natuurwet- en regelgeving. Een voorbeeld zijn de verschillende insectengroepen zoals bijen, sprinkhanen en krekels, haften en steenvliegen waarvan een groot deel bedreigd worden. Deze groepen zijn voor bestuiving van planten en als voedselvoorziening voor soorten hoger in de voedselpiramide van essentieel belang. De egel is een voorbeeld van een nog vrij algemene soort die qua verspreiding in de afgelopen 10 jaar met 50% is gedaald door verstedelijking, versnippering en wijziging in landbouwkundig gebruik.

Vanuit Europa alsook op nationaal niveau wordt opgeroepen om de negatieve trend in biodiversiteit te keren. Vanuit de Europese Unie wordt er gewerkt aan een Europese strategie voor biodiversiteit met een wetsvoorstel met bindende hersteldoelen. Op nationaal en provinciaal niveau wordt in de Nationale omgevingsvisie (2020) ingestoken op bescherming en versterking van biodiversiteit en duurzaam benutten van het natuurlijk kapitaal. Uit de Omgevingswet, die onder meer de huidige natuurwetgeving vervangt in 2023, volgt dat er voor alle inheemse soorten waaronder soorten van de Rode Lijst of lokale aandachtsoorten een nadrukkelijke zorgplicht voor geldt. Provincies besteden extra aandacht voor regionale soorten en gebieden en stellen subsidies beschikbaar.

Biodiversiteit en natuurlijk kapitaal moeten een integraal onderdeel zijn van visies op stedelijke en infrastructurele ontwikkelingen, klimaatadaptatie, waterbeheerplannen, omgevingsvisies (Natuurambitie NL/Natuurpositief 2019). Natuur moet niet alleen binnen natuurgebieden versterkt worden, maar overal. Dit betreft in steden, op het platteland en in de grote wateren (Nationale agenda natuurbeleid).

Diverse partijen, waaronder Royal HaskoningDHV, onderschrijven de urgentie voor biodiversiteitsherstel en zijn partner van het Deltaplan Biodiversiteitsherstel (https://www.samenvoorbiodiversiteit.nl/). De opgave voor biodiversiteitsherstel gaat kortom verder dan de huidige wet- en regelgeving vastgelegd in de natuurwet- en regelgeving en is een actieve oproep om gezamenlijk het tij van daling in biodiversiteit te keren. Royal HaskoningDHV geeft in haar natuurtoetsen ook ontwerpadviezen (zogenaamde bovenwettelijke maatregelen) voor behoud en versterking van de biodiversiteit relevant voor het plan- en/of projectgebied.

[2] Een Rode lijst is een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijst wordt periodiek vastgesteld door de Minister van Economische Zaken: zie https://minez.nederlandsesoorten.nl/soorten.